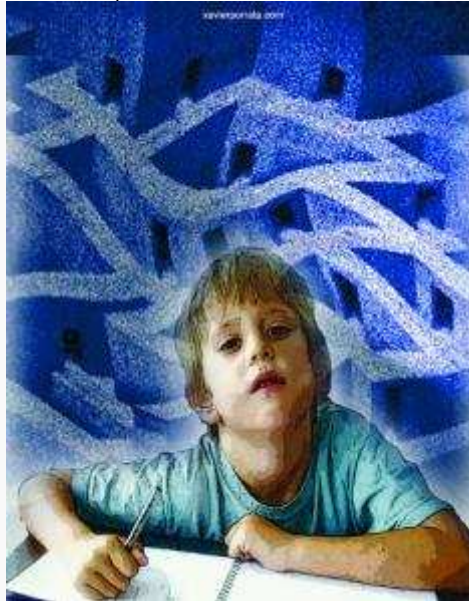

L'AUTONOMIA DE CENTRES SUPOSARÀ UN GIR IMPORTANT EN LA POLÍTICA EDUCATIVA

Millora en l'educació

Enric Roca / Coordinador general d'Edu21 i professor de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB

XAVIER PORRATA

El desplegament de la llei d'educació de Catalunya (LEC) preveu actualment com un dels seus principals components el futur decret d'autonomia de centres educatius. Sens dubte, el debat que suscita el projecte és indicador que alguna cosa s'està movent en un camp massa anquilosat per un reglamentisme molt uniformitzador i poc flexible a la singularitat de cada centre.

EL PROJECTE EDUCATIU és l'instrument que ha d'assenyalar l'horitzó institucional a cada centre i el rumb adequat per assolir-lo. Una direcció amb poder de lideratge efectiu hauria de ser qui conduís el centre envers els objectius assenyalats, tot mantenint el rumb adequat en cada moment. Els centres, en el marc de la seva autonomia, haurien de decidir sobre la majoria d'aspectes curriculars i organitzatius (seqüenciació de les matèries, horaris adequats, tipus d'agrupament d'alumnat...) i sobre la gestió dels professors en funció del projecte educatiu, tot avaluant-los en relació amb els objectius i resultats vinculats a aquest projecte. Cal estar amatents, però, que l'autonomia no esdevingui excusa per impulsar agrupaments que consolidin o reforcin desigualtats d'origen social que condicionen les oportunitats d'aprenentatge dels nois i noies.

EN QUALSEVOL CAS, ALGUNS ASPECTES que estan sobre la taula en el debat sobre el decret representen un gir important en la política educativa a Catalunya. Ens referim sobretot que els projectes que es deriven de l'exercici de l'autonomia no els decidirà l'administració educativa, sinó els mateixos centres, tot comproment-se a assolir uns determinats resultats al cap de quatre anys. Entre els indicadors de l'assoliment dels objectius proposats per a la millora hi trobem la taxa de graduació dels alumnes i els seus resultats acadèmics,

la disminució de l'absentisme escolar, el grau de satisfacció de les famílies, la gestió de la direcció... És clar que no es pot exigir a tots els centres els mateixos resultats, però sí una determinada millora en funció del programa pactat i els recursos obtinguts. És l'hora de comprovar l'avenç de cada projecte educatiu i el seu potencial innovador.

TANMATEIX, ELS PROJECTES de millora dels centres no poden deixar-se sense més a la seva lliure iniciativa. Fer voluntàries la concreció de l'autonomia i les propostes de transformació condemna a l'immobilisme els centres orfes d'un equip coratjós i ambiciós. Totes les institucions educatives obtenen uns resultats i, a partir de l'èxit o no d'aquests resultats - evidentment en relació amb el context on operen-, els projectes de millora no haurien de ser facultatius. Hauria de ser responsabilitat de l'administració impulsar, amb els equips que siguin necessaris i amb els incentius convenients, aquells projectes que resulten imprescindibles per a la millora del sistema educatiu a casa nostra.

S'HAN DE REPENSAR TANT EL PAPER de la inspecció educativa com el de l'Agència d'Avaluació i Prospectiva de l'Educació; aquesta ha de poder actuar amb el màxim d'autonomia del poder polític. És evident que no consolidarem l'autonomia dels centres si no disposem de procediments i agents d'avaluació que valorin aquesta autonomia des de la seva pròpia independència. L'autonomia exigeix responsabilitat i aquesta s'exerceix des d'una màxima avaluació, externa i independent.

L'AUTONOMIA NO ENS GARANTIRÀ RES si al mateix temps no reforcem a fons les direccions dels centres, si no flexibilitzem el currículum i si no reorientem i transformem l'actual sistema del funcionariat docent. L'autonomia és un valor afegit quan permet prendre les decisions adequades, en relació amb el context concret de cada institució; i, en el marc del projecte educatiu de cada centre, quan esperona el potencial innovador del seu equip humà i li dóna suport.

EL NOSTRE SISTEMA EDUCATIU necessita més autonomia, no només per alliberar les energies dels més renovadors, sinó sobretot per transformar-se en la seva totalitat.